

Lovforslagets § 1 (se Tillæg A. Sp. 2445) saaledes ændret, og §§ 2—7 (se Tillæg A. Sp. 2445 ff.) samt

Lovforslagets Overgang til 3die Behandling vedtoges uden Afstemning.

Den sidste Sag paa Dagsordenen var:

Anden Behandling af Forslag til Lov om Genopførelse af Christiansborg Slot.

(Første Behandling findes i Tidenden Sp. 250).

Der var intet Ændringsforslag stillet.

Lovforslagets Indhold samt Spørgsmaalet om dets Overgang til 3die Behandling sattes til Forhandling.

Rambusch: Af de Ændringsforslag, som i det andet Ting blev stillede til dette Forslag, var der et, som i saa høj Grad tog min Sympati, at jeg gerne vilde tillade mig at bringe de Tanker, som deri indeholdtes, frem her i Tinget. Det var et Ændringsforslag, som drejede sig om, at der fortrinsvis skulde anvendes dansk Arbejdskraft og danske Materialier ved dette store nationale Foretagende. Saa vidt jeg kan skønne, kan ingen Indvending gøres, og der er heller ikke gjort nogen mod selve det Princip, der ligger til Grund derfor. Alt, hvad der kan siges derimod, kan nærmest kun rettes mod den Form, man vil give et saadant Forslag, og de Vanskeligheder, det frembyder at formulere det saaledes, at det paa den ene Side ikke lægger unødvendige Hindringer i Vejen for Bygningens Udførelse, og paa den anden Side ikke bliver helt illusorisk med Hensyn til det Formaal, det ønsker at opnaa. Den ene Gruppe af Indvendinger, man kan gøre, gaar nærmest ud paa det, at man derved kunde risikere at monopolisere Arbejdet i den Grad for den danske Arbejdskraft, at man derved udelukkede noget, der kunde være mere formaalstjenligt, og skabte Vanskeligheder for Arbejdets Udførelse. En saadan Indvending vilde ramme Forslaget, hvis man foreslog *udelukkende* at anvende danske Materialier og dansk Arbejdskraft, og det er derfor praktisk taget umuligt at foreslaa slikt. Men den rammer ikke For-

slaget, naar man holder sig til blot at give det danske Fortrinsret. — Den anden Gruppe Indvendinger gaar nærmest i den Retning, at man kunde fristes til at anvende mindre formaalstjenlige Materialier, naar man skulde være bunden til de danske. Men det rammer heller ikke den Tanke, at man skal give det danske Fortrinsret. Hvor det af konstruktive, kunstneriske eller dekorative Hensyn er rigtigt at foretrække et Materiale, der ikke findes i Danmark, vil en saadan Bestemmelse paa ingen Maade tvinge til at udelukke dets Anvendelse.

Naar jeg har tilladt mig at lægge Beslag paa det høje Tings Opmærksomhed i den Retning, er det netop, fordi jeg har praktisk Erfaring paa dette Omraade, idet jeg selv ved Ledelsen af store Byggeforetagender har arbejdet under ganske tilsvarende indskrænkende Bestemmelser, og hverken jeg eller de andre Bygningsledere have følt os besværede deraf. Bestemmelsen fortolkedes, med højere Billigelse, ganske simpelt saaledes, at man, naar der var Valg mellem forskellige Materialier, valgte det bedste, og hvis det var at faa i Danmark, søgte man at faa det danske, saafremt Prisforskellen ikke blev alt for urimelig stor. Den Procent i Prisforskellen, der fastsattes, var, saa vidt jeg husker, 5 pCt., saaledes altsaa, at danske Materialier under i øvrigt lige Vilkaar valgtes, naar Prisforskellen ikke var over 5 pCt. Bestemmelsen om dansk Arbejdskraft fortolkede man ganske simpelt saaledes, at man tog den, naar man kunde faa tilstrækkelig og tilstrækkelig god dansk Arbejdskraft; kunde man ikke det, tyede man til fremmede. Og til ingen af Siderne syntes der at være uovervindelige Vanskeligheder. Og dette Spørgsmaal forekommer mig at have noget vidererækkende Betydning, end det synes ved første Øjekast. Ved første Øjekast synes det at være det ganske naturlige Formaal med at indsætte en saadan Bestemmelse om, at man skal sørge for, at saa meget som muligt af Materialet og Arbejdskraften bliver dansk, at derved saa mange som muligt af Pengene blive her i Landet. Men det har tillige en vidererækkende Betydning, som ligger i, at et saa stort nationalt Foretagende stiller store Opgaver. Det er ikke alene nationalt i den Henseende, som det saa smukt er betonet i selve Forslagets Grundide, at det er Opfyldelsen af en national Pligt, en national Æressag, men det er ogsaa nationalt i en